

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6SŽi/6/2013
Identifikačné číslo spisu:	1012200003
Dátum vydania rozhodnutia:	19.03.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:1012200003.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Hargaša a členiek senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Aleny Adamcovej, v právnej veci žalobcu: EUREA, občianske združenie, so sídlom Tupého 25/A, Bratislava, IČO: 30 794 242, zastúpeného Mgr. Vladimírom Šárnikom, advokátom, Národného oslobodenia 25, Bernolákovo, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Pribinova 2, Bratislava, o preskúmanie fiktívneho rozhodnutia žalovaného z 8. novembra 2011, vydaného v konaní pod č. KM-919-002/SI-2011, o odvolaniach žalobcu a žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S 1/2012-35 z 31. októbra 2012, jednomyseľne takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S 1/2012-35 z 31. októbra 2012 vo veci samej p o t v r d z u j e.

V časti výroku o trovách konania rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S 1/2012-35 z 31. októbra 2012 mení tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov právneho zastúpenia v sume 485,28 € k rukám právneho zástupcu žalobcu, do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v sume 85,45 € k rukám právneho zástupcu žalobcu, do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave (ďalej v texte rozsudku aj „prvostupňový súd“ alebo „krajský súd“) rozsudkom zo dňa 31. októbra 2012, č. k. 2S 1/2012-35, fiktívne rozhodnutie žalovaného z 8. novembra 2011, vydané v konaní pod č. KM-919-002/SI-2011 zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. d/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie a účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že spornou otázkou bolo, či nastali podmienky vedúce k vydaniu tzv. fiktívneho rozhodnutia podľa § 19 ods.3 zák. č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zák. č. 211/2000 Z. z.“ alebo „zákon o slobode informácií“) v

nadväznosti na lehotu, ktorú má orgán rozhodujúci o rozklade, pričom žalobca tvrdil, že táto lehota je len 15-dňová a žalovaný vychádzal z toho, že pred touto 15-dňovou lehotou má ešte povinná osoba lehotu 30 dní odo dňa, keď jej odvolanie (rozklad) došlo a v tejto lehote je povinná predložiť odvolanie spolu s výsledkami doplneného konania a so spisovým materiálom odvolaciemu orgánu.

Krajský súd uviedol, že v konaní o rozklade je pojmovo vylúčená aplikácia § 57 ods. 2 zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zák. č. 71/1967 Zb.“ alebo „Správny poriadok“), lebo v tomto konaní je totiž orgán, ktorý rozhoduje o rozklade a orgán I. stupňa, ktorého rozhodnutie je preskúmané, jedným správnym orgánom. Pri rozklade ide o osobitný prípad preskúmania vlastného rozhodnutia a rozdielne je len to, kto je v jeho rámci funkčne príslušný rozhodnúť, pričom v tomto prípade nemá podaný riadny opravný prostriedok (rozklad) devolutívny účinok. Vychádzajúc z uvedeného potom nemôže plynúť 30-dňová lehota podľa § 57 ods. 2 Správneho poriadku tak, ako v prípade odvolania, ktoré má devolutívny účinok (o odvolaní rozhoduje správny orgán najbližšieho vyššieho stupňa nadriadený správne orgánu, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal - § 58 Spr. por.). Z tohto dôvodu lehota na vydanie rozhodnutia o rozklade podľa § 19 ods.3 zák. č. 211/2000 Z. z. začína plynúť už doručením rozkladu tomuto ústrednému orgánu štátnej správy. Súdna prax teda napriek nie celkom jednoznačnej právnej úprave vidí rozdiel v plynutí lehôt podľa zák. č. 211/2000 Z. z., keď ide o odvolacie konanie a v prípade, ak ide o konanie o rozklade. K poukazu žalovaného na rozsudok NS SR sp. zn. 2SŽi/7/2011 z 21.3.2012, ktorý sa odvoláva na skorší rozsudok NS SR sp. zn. 2SŽ-o-KS 259/2004 z 28. septembra 2005, krajský súd uviedol, že názory vychádzajúce z týchto rozsudkov sú založené na „podanom odvolaní“, kde skutočne platí, že s poukazom na § 57 ods. 2 Správneho poriadku (ktorý sa subsidiárne použije v prípade, ak niektoré otázky nie je možné riešiť zák. č. 211/2000 Z. z.), ak nerozhoduje správny orgán, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal o odvolaní, predloží ho spolu s výsledkami doplneného konania a so spisovým materiálom odvolaciemu orgánu najneskôr do 30 dní odo dňa, keď mu odvolanie došlo. V takomto prípade treba rátať aj s lehotou 30 dní podľa § 57 ods. 2 Správneho poriadku.

Krajský súd na podporu tvrdenia, že ústredné orgány štátnej správy nemajú možnosť autoremedúry a ani 30-dňovú lehotu na postúpenie rozkladu vedúcemu a že vedúci ústredného orgánu musí o rozklade rozhodnúť do 15 dní od doručenia rozkladu na podateľňu ústredného orgánu štátnej správy, poukázal na rozsudky NSS ČR sp. zn. 6A 125/2000 z 27. novembra 2003 a sp. zn. 7A 76/2002 zo 4. novembra 2003 a tiež na uznesenie NS SR sp. zn. 1SŽ-o-NS 122/2004 z 19. apríla 2005. V týchto rozhodnutiach súdy vyslovili, že v prípade rozkladového konania, je orgán, ktorý rozhoduje o rozklade a správny orgán I. stupňa, ktorého rozhodnutie je preskúmané, jedným správnym orgánom a rozdielne je len to, kto v jeho rámci ako funkčne príslušný rozhoduje. Preto nemôže plynúť 30-dňová lehota pre predloženie rozkladu na rozhodnutie, ako je to v odvolacom konaní a lehota pre vydanie rozhodnutia o rozklade plynie odo dňa doručenia rozkladu do podateľne ústredného orgánu štátnej správy.

V danom prípade bolo povinnou osobou Ministerstvo vnútra SR (žalovaný), ktoré rozhodovalo v prvom i druhom stupni. Prvostupňový správny orgán, Úrad boja proti korupcii, je organizačnou zložkou MV SR, je jeho útvarom, ktorého riaditeľ je priamo podriadený ministrovi vnútra, čo vyplýva z Organizačného poriadku MV SR a z nariadenia MV SR o podriadenosti útvarov MV SR. Lehota určená § 19 ods. 3 zák. č. 211/2000 Z. z. začala žalovanému plynúť odo dňa doručenia rozkladu proti prvostupňovému rozhodnutiu MV SR, Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti korupcii zo 7. novembra 2011 a rozklad proti tomuto rozhodnutiu bol žalovanému doručený dňa 24. októbra 2011. Odvolací orgán má rozhodnúť o odvolaní (rozklade) do 15 dní od doručenia odvolania (rozkladu) povinnou osobou. Ak odvolací orgán v tejto lehote nerozhodne, predpokladá sa, že vydal rozhodnutie, ktorým odvolanie zamietol a napadnuté rozhodnutie potvrdil, za deň doručenia tohto rozhodnutia sa považuje druhý deň po uplynutí lehoty na vydanie rozhodnutia (§ 19 ods. 1, 3 zák. č. 211/2000 Z. z.). Pätnásťdňová lehota na vydanie rozhodnutia uplynula dňom 8.11.2011, žalovaný v tejto lehote rozhodnutie o rozklade nevydal, a preto sa v súlade s cit. zák. ustanovením predpokladá, že žalovaný vydal rozhodnutie, ktorým rozklad zamietol a napadnuté rozhodnutie potvrdil.

S ohľadom na to, že aj fiktívne rozhodnutie, hoci samo osebe nemôže obsahovať náležitosti podľa § 47 Správneho poriadku, podlieha súdnemu prieskumu podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti O.s.p., preskúmal krajský súd napadnuté rozhodnutie žalovaného a v zhode s judikovanou praxou dospel k záveru, že toto rozhodnutie je potrebné zrušiť podľa § 250j ods. 2 písm. d/ O.s.p., nakoľko ide o rozhodnutie nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 250k ods.1 veta tretia O.s.p., keď síce žalobca mal vo veci úspech, keďže žalobe bolo vyhovené, ale súd tu vzhliadol dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré mu náhradu trov konania nepriznal, rovnako ani žalovanému, ktorý v takomto prípade zásadne podľa ustálenej judikatúry nemá právo na náhradu trov konania. Súd vychádzal z účelu samotného zák. č. 211/2000 Z. z., ktorým nepochybne je zabezpečenie realizácie Ústavou SR zaručeného práva každého na informácie (čl. 26 ods.1 Ústavy) v podobe sprístupnenia resp. zákonom podloženého nesprístupnenia informácie požadovanej žiadateľom. Súd uviedol, že o rozklade žalobcu doručenom žalovanému dňa 24. októbra 2011, bolo napokon dňa 29. novembra 2011 ministrom vnútra SR rozhodnuté a prvostupňové rozhodnutie bolo zrušené a vec bola vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie. Toto druhostupňové rozhodnutie bolo žalobcovi doručené 2. decembra 2011, pričom povinná osoba rozhodnutím z 9. decembra 2011 opätovne nevyhovela žiadosti žalobcu (rozklad proti tomuto rozhodnutiu bol napokon zamietnutý). V čase podania žaloby (3. januára 2012) teda žalobca mal informáciu o tom, že jeho rozkladu bolo vyhovené, že vec bola vrátená na nové konanie a rozhodnutie, t. j. že sa o jeho žiadosti bude ešte rozhodovať. V týchto súvislostiach sa krajskému súdu javil postup žalobcu skôr ako šikanózný výkon práva, keďže účel zák. č. 211/2000 Z. z. bol naplnený, pretože účelom inštitútu fiktívneho rozhodnutia nebolo legalizovať nečinnosť povinných osôb pri rozhodovaní o žiadostiach podľa zák. č. 211/2000 Z. z., resp. odvolacích orgánov, ale účelom tohto inštitútu bolo poskytnúť ochranu tomu, kto sa obrátil so žiadosťou na povinnú osobu v prípade jej nečinnosti. V danom prípade však žalovaný určite nečinný nebol, iba si aj s poukazom na nie celkom jednoznačnú právnu úpravu a súdnu prax, vyložil zákon v súvislosti s lehotami n rozhodnutie o rozklade odlišne.

II.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný, a to v podstate z dôvodu nesúhlasu s počítaním lehôt uvedeným v odôvodnení prvostupňového rozsudku. V odôvodnení odvolania poukázal právny názor obsiahnutý v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2SŽi/7/2011 za 21. marca 2012, z ktorého vyplýva, že "pokiaľ proti rozhodnutiu, ktorým povinná osoba nesprístupnila informáciu bol podaný opravný prostriedok, je v zmysle ustanovení zákona č. 71/1967 Zb. povinnosťou povinnej osoby vec opätovne preskúmať a v prípade uznania nároku odvolateľa vyhovieť jeho žiadosti o sprístupnenie informácie. V opačnom prípade povinná osoba predloží opravný prostriedok spolu so výsledkami doplneného konania a so spisovým materiálom odvolaciemu orgánu najneskôr do 30 dní odo dňa, keď jej odvolanie došlo".

Keďže zákon o slobode informácií nemá osobitnú úpravu na štádium konania od podania odvolania (rozkladu) prvostupňovému správneho orgánu, podľa názoru žalovaného sa postupuje podľa § 57 správneho poriadku, kedy sú buď splnené podmienky na konanie prvostupňového správneho orgánu v tzv. autoremedúre (o odvolaní, respektíve o rozklade rozhodne tento orgán sám) ustanovené v odseku 1 alebo ak podmienky na takýto postup nie sú dané, postupuje sa podľa odseku 2 a správny orgán, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal predloží odvolanie (rozklad) spolu so výsledkami doplneného konania a so spisovým materiálom odvolaciemu orgánu najneskôr do 30 dní odo dňa, keď mu odvolanie (rozklad) došlo. V predmetnom konaní bol rozklad povinnej osobe doručený dňa 26. októbra 2011 a povinná osoba rozklad doručila osobitnej komisii ministra vnútra Slovenskej republiky dňa 16. novembra 2011 (teda v zákonom stanovenej 30 dňovej lehote).

Odvolacím orgánom bolo v rozkladovom konaní pod č. SLV-OLVS-142/2011 dňa 29. novembra 2011 rozhodnutie č. KM- 919-001/SI-2011 zo 7. októbra 2011 zrušené a vec bola vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie. V konaní vedenom pod č. KM-919-007/SI-2011 povinná osoba rozhodnutím zo dňa 9. decembra 2011 nevyhovela žiadosti žalobcu a dňa 30. decembra 2011 bol povinnej osobe doručený rozklad žalobcu a povinná osoba doručila rozklad osobitnej komisii ministra vnútra SR dňa 11. januára 2012 (teda v zákonom stanovenej 30 dňovej lehote).

Odvolací orgán rozhodnutím z 25. januára 2012 v rozkladovom konaní vedenom pod č. SLV-OLVS-6/2012 rozklad žalobcu zamietol a rozhodnutie č. KM-919-007/SI-2011 z 9. decembra 2011 potvrdil (teda v zákonom stanovenej 15 dňovej lehote).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalovaný mal za to, že nedošlo k fikcii rozhodnutia č. KM-919/SI-

2011 a o rozklade žalobcu bolo rozhodnuté v zákonom stanovenej lehote. Na základe uvedeného žalovaný navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 S 1/2012 z 31.10.2012 zmenil tak, že žalobný návrh sa zamietá.

III.

Proti rozsudku krajského súdu vo výroku o trovách konania podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Ako dôvod uviedol, že krajský súd mu nepriznal náhradu trov konania napriek tomu, že jeho žaloba bola úspešnou, z čoho logicky vyplýva, že bola podaná dôvodne a že rozhodnutie žalovaného bolo nezákonné. Poukázal na to, že účelom náhrady trov konania je kompenzovať účastníkovi konania výdavky, ktoré musel vynaložiť v dôsledku protiprávneho konania, proti ktorému sa musel brániť súdnou cestou. V konečnom dôsledku ide o aplikáciu základnej zásady, že z nepráva nemôže vzniknúť právo a konanie v súlade s právom nesmie byť na ujmu. V súlade s uvedeným je úprava náhrady trov konania podľa O.s.p. založená na zásade úspechu v konaní, nie na zásade zásluhovosti. Účelom náhrady trov konania totiž nie je poskytnúť odmenu za úsilie, ale poskytnúť kompenzáciu nákladov. Pokiaľ krajský súd označil žalobu za šikanóznú, a teda zrejme aj neopodstatnenú, podľa názoru žalobcu opomenul, že vznikom fiktívneho rozhodnutia sa konanie končí a ani neskoršie písomne vyhotovené zrušujúce rozhodnutie na právoplatnom skončení konania nič nemôže zmeniť, pretože rozhodnutie vydané po skončení konania je nulitné a ako také nemá žiadne právne účinky. Pokiaľ by teda žalobca nenapadol žalobou konečné fiktívne rozhodnutie, bolo by mu zbytočné podávať akékoľvek ďalšie opravné prostriedky, pretože s týmito by uspel čisto akademicky.

Žalobca uviedol, že predmetnú vec prejednávajúci senát by pritom mal mať na pamäti svoje rozhodnutie sp. zn. 2S 69/2005, ktorým síce zrušil písomné rozhodnutie Ministerstva vnútra SR vydané po vzniku fiktívneho rozhodnutia, avšak zároveň skonštatoval, že žalovaný vec založí ad acta, keďže predchádzajúce fiktívne rozhodnutie žalobou napadnuté nebolo. Zdôraznil, že je potom nekonzistentné, keď ten istý senát v inom konaní žalobu, ktorou žalobca úspešne napadne fiktívne rozhodnutie, označí za šikanóznú. Podľa názoru žalobcu, ak zrazu súd začne vec právne posudzovať odlišným spôsobom bez toho, aby došlo k zmene právnej úpravy, má to za následok porušenie princípu právnej istoty ako imanentnej súčasť právneho štátu (nález ÚS SR z 29. apríla 2009, č. k. I.ÚS 393/08-36).

Podľa názoru žalobcu v skutočnosti ide o šikanózný postup žalovaného, ktorý tvrdohlavo nedodríava zákonné lehoty na rozhodnutie o rozklade a doslova žalobcu zahľcuje neustálym vydávaním zmätených prvostupňových rozhodnutí, ktoré následne v druhostupňovom konaní ruší, pričom opakovane zmeškáva zákonnú lehotu na vydanie rozhodnutia a zapríčiňuje tak vznik fiktívnych rozhodnutí, ktoré musí žalobca znovu a znovu napádať žalobami. Zmätočný postup žalovaného tak spôsobuje, že v správnom konaní o jednej žiadosti o informácie musí žalobca podať niekoľko žalôb proti fiktívnym rozhodnutiam.

Pokiaľ žalovaný svoj zmätočný postup odôvodňuje rozsudkom NS SR z 21. marca 2012, č. k. 2Sž/7/2011, podľa názoru žalobcu, právna veta z cit. rozsudku sama osebe nedáva žalovanému za pravdu, keďže sa v nej uvádza, že lehota na rozhodnutie o rozklade začína plynúť až dňom predloženia opravného prostriedku povinnou osobou odvolaciemu orgánu. Takýto právny záver je samozrejme správny, nevzťahuje sa však na posudzovaný prípad. Žalobca totiž požadoval sprístupnenie informácie priamo od žalovaného, ktorý má postavenie ústredného orgánu štátnej správy a teda sám rozhoduje aj o opravnom prostriedku. Žalovaný teda nemá komu postupovať podaný opravný prostriedok, keďže o ňom rozhoduje zasa len on sám. Na tomto závere nič nemenia ani interné postupy žalovaného, t. j. predkladanie opravného prostriedku rozkladovej komisii, ani osobitná úprava funkčnej príslušnosti v zmysle ustanovenia § 61 ods. 2 správneho poriadku. Žalobca zdôraznil, že konštantná judikatúra Najvyššieho súdu SR pritom otázku začatia plynutia lehoty na rozhodnutie o opravnom prostriedku v prípade, že je týmto opravným prostriedkom rozklad, o ktorom rozhoduje vedúci ústredného orgánu štátnej správy, vyriešila tak, že lehota začína plynúť dňom podania rozkladu (uznesenie NS SR z 31. mája 2004, sp. zn. 4 Sž 131/03). Takýto záver je aj logický, pretože v prípade ústredného orgánu štátnej správy nedochádza k predloženiu opravného prostriedku odvolaciemu orgánu, keďže aj druhostupňové konanie prebieha na tom istom správnom orgáne, len s osobitnou právnou úpravou funkčnej príslušnosti.

Žalobca ďalej uviedol, že otázka začatia plynutia lehoty na rozhodnutie je samozrejme, otázkou do istej

miery formálnou, bez priameho vplyvu na hmotné práva a povinnosti žiadateľa. Významnou sa však stáva sa z pohľadu posúdenia, či došlo k márnemu uplynutiu lehoty na rozhodnutie, a teda k vzniku druhostupňového fiktívneho rozhodnutia. Pre ďalší procesný postup žiadateľa pri ochrane jeho práv je mimoriadne dôležité, aby jednoznačne vedel, či došlo k vzniku fiktívneho druhostupňového rozhodnutia, ktoré je potrebné napadnúť žalobou. Pokiaľ totiž žiadateľ žalobou napadne iba oneskorene vydané, a teda nadbytočné písomné rozhodnutie, nie však aj predchádzajúce fiktívne rozhodnutie, tak úspech jeho žaloby bude čisto akademický. V takomto prípade totiž súd síce žalobou napadnuté rozhodnutie zruší, avšak iba z dôvodu jeho nadbytočnosti, zároveň však skonštatuje, že žalovaný napriek zrušeniu rozhodnutia založí vec ad acta, keďže konanie skončilo vznikom fiktívneho rozhodnutia, ktoré žalobou napadnuté nebolo. Na základe uvedeného žalobca žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok súdu 1. stupňa v napadnutej časti zmenil tak, že mu bude priznaná náhrada trov prvostupňového konania v uplatnenej výške a zároveň žiadal priznať náhradu trov odvolacieho konania, pričom trovy konania v rámci odvolania riadne špecifikoval.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a z dôvodov uvedených v podaných odvolaniach (§ 212 ods. 1 O.s.p. s použitím § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p.), a potom ako bolo verejné vyhlásenie rozsudku oznámené na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 3 O.s.p., § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.), vyhlásil vo veci rozsudok, ktorým podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 219 ods. 1, 2 O.s.p. rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/1/2012-35 zo dňa 31. októbra 2012 vo veci samej potvrdil a v napadnutej časti týkajúcej sa výroku o trovách konania, dospel k záveru, že je potrebné napadnutý rozsudok prvostupňového súdu zmeniť.

1. posúdenie odvolacích dôvodov napadnutého rozsudku vo veci samej

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Odvolací súd po vyhodnotení odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu v zmysle ustanovenia § 219 ods. 2 O.s.p. skonštatoval, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov vo veci samej spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku.

Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvého stupňa napadnutý rozsudok odôvodnil spôsobom spĺňajúcim v plnom rozsahu zákonné požiadavky v zmysle § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Preto by bolo úplne nadbytočné v preskúmvanej veci opakovať účastníkom známe skutočnosti spolu s právnymi závermi krajského súdu. Prvostupňový súd pri preskúmvaní žalobou napadnutého fiktívneho rozhodnutia žalovaného postupoval dôsledne, reagoval vyčerpávajúcim spôsobom na všetky námietky účastníkov konania a vec správne posúdil aj po právnej stránke. S právnou argumentáciou prvostupňového súdu sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil.

V prípade ústredného orgánu nedochádza k predloženiu opravného prostriedku odvolaciemu orgánu, keďže aj druhostupňové konanie prebieha na tom istom správnom orgáne, len s osobitnou právnou úpravou funkčnej príslušnosti. Za stavu, že o rozklade žalobcu proti prvostupňovému rozhodnutiu správneho orgánu rozhodoval totožný orgán, aj podľa názoru odvolacieho súdu, lehota na rozhodnutie o rozklade začala plynúť odo dňa doručenia rozkladu do podateľne ústredného orgánu štátnej správy.

Pokiaľ sa žalovaný vo svojej argumentácii odvolával na rozsudok NS SR z 21. marca 2012, č. k. 2SŽi/7/2011, odvolací súd konštatuje, že citovaná právna veta obsahuje len všeobecné konštatovanie súdu týkajúce sa postupu pri opravných prostriedkoch. Odvolací súd sa v otázke počítania lehôt v plnom rozsahu stotožnil s právnym názorom krajského súdu, ktorý vo svojich záveroch vychádzal z horeuvedenej judikatúry, (predovšetkým z rozhodnutí Najvyššieho správneho súdu ČR - sp.zn. 7A 76/2002 zo 4. novembra 2003 a sp. zn. 6A 125/2000 z 27. novembra 2003), ktorá je v tomto smere jednoznačná.

Za stavu, že prvostupňový súd na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie žalovaného v zhode s judikovanou praxou je potrebné zrušiť podľa § 250j ods.2 písm. d/ O.s.p., nakoľko ide o rozhodnutie nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, podľa názoru odvolacieho súdu postupoval v súlade so zákonom.

Z dôvodu, že odvolanie žalovaného neobsahuje žiadne právne relevantné tvrdenia a dôkazy, ktoré by mohli ovplyvniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu, Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 250ja ods. 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. a s § 219 ods. 1 O.s.p. napadnutý rozsudok krajského súdu vo veci samej potvrdil.

2. výrok napadnutého rozsudku týkajúci sa trov konania

Krajský súd pri rozhodovaní o trovách konania, vzhľadnuc na dôvody osobitného zreteľa, v konaní úspešnému žalobcovi náhradu trov konania nepriznal. Vychádzal pritom zo skutočnosti, že o rozklade žalobcu žalovaný správny orgán napokon rozhodol a vec bola vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie.

Odvolací súd sa s týmito dôvodmi nestotožnil, pretože skutočnosť, že žalovaný síce o rozklade rozhodol, ale oneskorene, nemôže predstavovať dôvod osobitného zreteľa, keďže rozhodnutie žalovaného vydané po zákonnej lehote predstavuje svojou povahou rozhodnutie nulité. V plnom rozsahu sa pritom stotožnil s argumentáciou žalobcu, že vznikom fiktívneho rozhodnutia sa konanie končí a ani neskoršie písomne vyhotovené zrušujúce rozhodnutie na právoplatnom skončení konania nič nemôže zmeniť, pretože rozhodnutie vydané po skončení konania je nulité a ako také nemá žiadne právne účinky. Pokiaľ by teda žalobca nenapadol žalobou konečné fiktívne rozhodnutie, bolo by mu zbytočné podávať akékoľvek ďalšie opravné prostriedky, pretože s týmito by uspel čisto akademicky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu SR II. ÚS 351/09-33 z ktorého odôvodnenia vyplýva..., podľa názoru ústavného súdu za dôvod hodný osobitného zreteľa v zmysle § 250k ods. 1 druhej vety Občianskeho súdneho poriadku nemožno považovať takú skutočnosť, ktorá (prípadne ktorej podklad) znamená vo svojej podstate porušenie zákona, resp. predstavuje nezákonný postup. Takýto výklad citovaného ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku je arbitrárny, lebo zásadne popiera účel a význam tohto ustanovenia.

Z uvedených dôvodov dospel odvolací súd k záveru o potrebe rozhodnutie krajského súdu, v napadnutej časti vo výroku o trovách konania, zmeniť s poukazom na ust. § 220 O.s.p. a v konaní úspešnému žalobcovi priznať náhradu účelne vynaložených trov prvostupňového konania, a to podľa ust. § 250k ods. 1 v spojení s ust. § 246c ods. 1 O.s.p, ust. § 224 ods. 2 O.s.p. a ust. § 142 ods. 1 O.s.p.

Súd pri priznávaní trov konania vychádzal z písomného podania žalobcu zo dňa 29. novembra 2012 (č.l. 39) a z odvolania žalobcu z 13. decembra 2012 (č.l. 44), v ktorých si uplatnil a vyčíslil trovy konania, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia žalobcu advokátom, titulom odmeny za právne služby, podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb.

Trovy právneho zastúpenia v rámci prvostupňového konania pozostávajú zo sumy za 3 úkony právnej

služby (prevzatie a príprava - 1. januára 2012, podanie žaloby - 1. januára 2012, písomné vyjadrenie - 29. novembra 2012), a to 3 x 127,15 € (§ 11 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z. z.) plus režijný paušál 3 x 7,63 € (§ 15 citovanej vyhlášky), t. j. 404,40 € + 20 % DPH (§ 18 ods. 3 citovanej vyhlášky) t.j. 80,88 €. Spolu trovy právneho zastúpenia predstavujú sumu 485,28 €.

O trovách odvolacieho konania rozhodol súd s poukazom na ust. § 250k ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s ust. § 246c veta prvá O.s.p. a s ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v súlade s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému žalobcovi ich náhradu priznal v uplatnenej výške za jednej úkon právnej služby, podanie odvolania á 63,58 € (podľa ust. § 14 ods. 3 písm. b/ citovanej vyhlášky) + režijný paušál 7,63 €, + 20 % DPH (§ 18 ods. 3 citovanej vyhlášky) vo výške 14,24 € t. j. spolu 85,45 €.

Vychádzajúc zo stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu SR, odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že neoddeliteľnou súčasťou princípov právneho štátu zaručeného podľa čl. 1 Ústavy je aj princíp právnej istoty. Tento spočíva okrem iného v tom, že všetky subjekty práva môžu odôvodnene očakávať, že príslušné štátne orgány budú konať a rozhodovať podľa platných právnych predpisov, že ich budú správne vykladať a aplikovať (napr. II. ÚS 10/99, tiež II. ÚS 234/03). Rešpektovanie princípu právnej istoty musí byť prítomné v každom rozhodnutí orgánov verejnej moci, a to tak v oblasti normotvornej, ako aj v oblasti aplikácie práva, keďže práve na ňom sa hlavne a predovšetkým zakladá dôvera občanov, ako aj iných fyzických osôb a právnických osôb k orgánom verejnej moci (IV.ÚS 92/09).

Podľa § 250j ods. 7 O.s.p. správne orgány sú viazané právnym názorom súdu.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.